DITËT E KULTURËS
TE KOMBEVE DHE KOMBËSIVE
TË BOSNËS DHE HERCEGOVINËS
NE KOSOVE

ARTI FIGURATIV BASHKËKOHORË I BOSNËS DHE HERCEGOVINËS

DANI KULTURE
NARODA I NARODNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE
NA KOSOVU

SAVREMENA LIKOVNA UMJETNOST BOSNE I HERCEGOVINE

DITET E KULTURËS TE KOMBEVE DHE KOMBESIVE TE BOSNËS DHE HERCEGOVINËS NË KOSOVË

ARTI FIGURATIV BASHKËKOHORË I BOSNËS DHE HERCEGOVINËS

PALLATI I RINISË »BORO DHE RANIZI«
PRISHTINË, 21—30. IV 1980

Organizuesit:

SHOQATA E ARTISTËVE TË ARTIT FIGURATIV BDHH
BASHKËSIA E ARSIMIT DHE KULTURËS SË BDH H

DANI KULTURE NARODA I NARODNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE NA KOSOVU

SAVREMENA LIKOVNA UMJETNOST BiH

DOM OMLADINE »BORO I RAMIZ«
PRIŠTINA, 21—30. IV 1980.

Organizatori:

UDRUŽENJE LIKOVNIH UMJETNIKA BiH

KULTURNO PROSVJETNA ZAJEDNICA BiH

ARTI BASHKËKOHËS I BOSNJËS DHE HERCEGOVINËS

Arti modern i Bosnjës dhe Hercegovinës vazhdon në kontinuitet prej decenies së parë të shekullit tonë deri në ditët tona. Gjenerata më e vjetër e artistëve këtyre vendeve ka studiuar në akademitë e Vjenës, Munihut, Pragës, Krakovës dhe Budapestit, e pas këtöre studimeve shkonte për perfeksionim në Paris.
Sikurse as artistët e tjerë të sllavëve të jugut, as ata të Bosnjës e Hercegovinës në atë kohë nuk niseshin nga të arriturat më radikale të avangardës botërore: përcaktimet e tyre janë shumë më të matura, e ndër rezultatet e tyre ka realizime të vlefshme në domenin e plenerizmit, secesionit, përkatësisht Jugendstilit, e pastaj edhe të ekspresionizmit dhe sezanizmit. Me lirimin nga pushteti austrohungarez dhe me hyrjen në bashkësinë jugosllave vjen një periodë dë e shkurtër e zhvillimit të shpejtë në të cilën disa artistë avangarde qëndrojnë në kulmin e pikturës jugosllave të kohës së vet duke arritur rezultate të rëndësishme në suazat e sezanizmit, ekspresionizmit (si shprehje kozmike dhe spirituale), madje edhe të abstraksionit (ekspresionist), pastaj të realizimit magjik, përkatësisht të realizmit të ri. Ky hov i shpejtë ndërprehet rreth vitit 1923, kur mbretëron kriza, reperkusionet e së cilës ndihen edhe në art me shuarjen e shpejtë të jetës figurative. Bosnja e Hercegovina humbin statusin e krahinës së veçantë dhe reduktohen në rolin e dorës së tretë në bashkësinë e re shtetërore. Artistët, që tash shkollohen në Beograd, Zagreb dhe Krakov, nuk kthehen më në vendlindje, por kërkojnë kushte më të përshtatshme për punën e vet në ambiente të tjera më të zhvilluara. Situata ndryshon për të mirë — së paku për sa i përket Sarajevës —

me themelimin e Banovinës së Drinës më qendër në kryeqytetin tonë. Më parë formohet »Grupi i të katërve« (1929—1930) që nq ekspozitën e vet të parë paraqitet me punimet e punuara në frumën e tendencës konstruktive të decenies së tretë më ndikime tradicionaliste dhe muzeale. Pas kësaj, artet figurative të Bosnjës dhe Hercegovinës ndjekin kthesën e decenies së katërt nga forma në drejtim të ngjyrës, duke përqafuar drejtimet aktuale të realizmit poetik, të intimizmit hde të ekspresionizmit koloristik, e veçmas është shprehur tendenca e artit social. Artistët ndahen tash në artistë të »angazhuar« dhe »larpurlartistë«, e ndër të parët dallohen sidomos artistët e rinj, të frymëzuar nga ideologjia luftarake e Pragës, Zagrebit dhe Beogradit. Pasojë e gjendjes së këtillë është lulëzimi gjithnjë e më i madh i jetës figurative, kurse kulminacioni arrihet me formimin e Collegium Artisticum-it (1939—1940), që ishte një shoqatë masive e artistëve të degkve të ndryshme, që — duke u mbështetur në shëmbëllimet e Pragës — nëpërmjet teatrit sintetik dëshiron të bëjë sintezën e arteve dhe vepron në frymën e direktivave të PKJ.
Shumica e artistëve të tubuar në Collegium Artisticum, në kohën e Luftës së Dytë Botërore, do të gjenden në anën e LNÇ-së dhe të Revolucionit, kurse pas çlirimit do të zënë pozitat udhëheqëse në Shoqatën e Artistëve të Bosnjës dhe Hercegovinës (SHAFBH), që do të formohet rishtas. Në atë kohë problem themelor i teorisë dhe i praktikës artistike është kërkimi i korelative për tema të mëdha të luftës dhe të ndërtimit: personaliteti i artistit tërhiqet në prapavijë para idealit të përgjithshëm kolektiv që hierarkinë e vlerës e përcakton, para së gjithash, në raport me hierarkinë e tematikës. Situata e këtillë ndryshon thellësisht me fillimin e viteve pesëdhjetë, kur liria e krijimtarisë bëhet parim kulminativ, kurse beteja për shprehje individuale bëhet kujdesi më i madh i artistëve.

Në periodën e pasluftës, sikurse edhe në periodën midis dy luftërave, arti i Bosnjës dhe Hercegovinës është pjesë integrale e artit jugosllav, duke kaluar nëpër një varg sprovimesh dhe duke marrë pjesë në elaborimin e problematikës më të gjerë, jugosllave. Një numër i artistëve tanë që prej fillimit shkollohen në Shkollën Shfetërore të Arteve Figurative, përkatësisht në Shkollën e Arteve Aplikative ne Sarajevë, ose në akademitë në Beograd e Zagreb e më vonë edhe në Lublanë. Në decenien e gjashtë, që shënon kthesë edhe në këtë fushë, Sarajeva ka njëfarë fuqie centripetale: këtu vijnë artistët madje edhe nga ambientet e tjera, formohet bërthama sulmuese krijuese që punon në ngritjen e nivelit të arteve figurative dhe të kulturës figurative në përgjithësi. Problem themelor me të cilin ballafaqohet dhe lufton decenia është problemi i abstraksionit që do të shpërthejë vetëm nga fundi i kësaz decenie. Në të vërtetë, procesi i abstraksionit në fillim rrjedh më ngadalë e pastaj gjithnjë e më shpejt, duke përfshirë edhe opuset e autorëve që në fillim i bënin rezistencë. E kur nga fundi i decenies paraqitet vala e re e të rinjve, ata nuk do të detqrohen të luftojnë më për përqafimin e abstraksionit, por nisen prej tij si prej një gjëje të dhënë. Megjithatë, ka pak zgjidhje të pastra, radikale: piktorët, në rastet më të shpeshta, shfrytëzojnë disa përvoja të enformelit, për shembull (përdorimi i materialeve jopikturale, aplikimi i ndezjes, futja e germave në pikturë, etj.), por i përziejnë me tendenca të tjera, më me ëndje me fantastikë. Edhe tenmencat e abstraksionit lirik, veçmas peizazhizmi abstrakt, dhe fantastika, do të vazhdojnë në dy deceniet e ardhshme, jo vetëm në Sarajevë, por edhe në qendrat e brendshme: në Mostar, Banjalukë, Tuzllë, Zenicë etj. Numri më i madh i artistëve jetojnë ~~në~~ Mostar dhe ata janë të orientuar sipas qendrës me të afërme — Sarajevës, kurse banjallukasit, që

nga fillimi, d.m.th. nga mesi i decenies së gjashtë kur formohet »Grupi i të satërve« (1955—1961), shfaqin aspiratën që të ndjekin një rrugë të veçantë, duke luftuar në mënyrën e vet për shprehjen figurative moderne. Banjalluka do t'i japë artit të Bosnjës e Hercegovinës një kontribut të veçantë në decenien e shtatë më shfaqjen e abstraksionit gjeometrik që përputhet me frymën teknologjike dhe scientike të epokës sonë dhe inkuadrohet në op-artin atëherë aktual.
Ndër dukuritë e reja në decenien e shtatë dallohen poezitë në qendrën e të cilave është gjuha e shenjave dhe e simboleve. Ambicia e decenies së gjashtë — që të thithen frymëzimet nga trolli i vet — që shpeshherë kënaqet me pikturimin e peizazhit të vendit ose të fizionomive nga populli, pasurohet tash me simbolet e nxjerra nga tradita shpirtërore dhe artistike e Bosnjës dhe Hercegovinës, kurse transponimi bëhet me veprime krejtësisht moderne. Krahas me këtë, sidomos në gjysmën e dytë të decenies, paraqitet figuracioni i ri, postabstrakt i cili shfrytëzon disa përvoja të artit abstrakt por i vë në shërbim të një qëndrimi tjetër ndaj botës. Shfaqen edhe shembujt e figuracionit me elemente të pop-artit, si dhe ato që i takojnë ekspresionizmit modern me një hov të madh koloristik dhe gjestual, që te ne ka rrënjët që në decenien e gjashtë. Decenia e tetë sjell neormantizmin dhe »përtërirjen e pikturës«, e në lidhje me këtë edhe shfaqjen e të afhtuquajturit realizëm radikal, përkatësisht të figuracionit më të »ftohtë« deri diku të afërt me hiperealizmin. Mirëpo, edhe »neoromantikët« edhe »realistët më radikalë« e aplikojnë përvojën e mediumit të filmit, të fotografisë, të fotografisë, të televizionit, që nuk janë elemente të huaja as për ekspresionistët bashkëkohës. Është veçanërisht interesante shfaqja e abstraksionit që lidhet me rezultatet e mëparshme të Bosnjës e Hercegovinës në këtë, e që kulti-

vohet sidomos në kuadrin e grupit »Forma dhe hapësira«, ku, në një mënyrë të veçantë, shfrytëzohen përvojat e avangardave historike dhe të modeleve të reja amerikane. Por, sikurse në decenien e shtatë në trevkn e Bosnjës dhe Hercegovinës që ishte e rrallië shfaqja e objekteve, e mungonin hulumtimet në domenin e artit kinetik, ambiental dhe të varfër, ashtu edhe në decenien e tetë shënojmë mungesën e »parktikës së re artistike«, e në goftë se me këtë edhe merren artistët me prejardhje nga Bosnja e Hercegovina, ata e bëjnë këtë rregullisht jashtë kufijve të Republikës sonë. Marrë në përgjithësi, mungojnë hulumtimet multimediale, prirja nga mediumet tradicionale të pikturës, skulpturës, grafikës dhe vizatimit është e pamohueshme, por në suazat e tyre disa autorë arrijnë deri në mjeshtëri të vërtetë dhe e modernizojnë me shumë sukses edhe vokabularin e vet dhe sintaksën plastike. Është e gartë se artistët tanë, nga thesari i artit beshkëkohës, përfshijnë vetëm aq sa mund ta kalojnë nëper filtrat e sensibilitetit të vet, duke mos shkuar verbërisht pas modeleve të elaboruara në ambientet e një strukture shpirtërore dhe mentaliteti tjetër: përcaktimet, pra, nuk bëhen me zor, por, në rastet më të shpeshta, në pajtim me imperativet e brendshme të secilit individ. Me këmbëngulje dhe kokëfortësi mbetet në domenin e »vlerave figurativey, madje edhe me çmimin e retardimit personal ndaj elementeve më »aktuale« dhe më të »reja«, kurse prirja nga perfeksioni artizan, sidomos në domenin e grafikës, është shumë e shprehur.
Ndër mediumet, pikturës, që nga fillimi, i takoi vendi i parë — si për nga numri i autorëve që merreshin me të, ashtu edhe për nga vlerat e rezultateve. Sa i përket grafikës, ajo që nq periodën austrohungareze. dha fryte shumë të pjekura në sajë të faktit se me të u morën 2—3 autorë kulminativë, kurse grafika e angazhuar sociale midis dy luftërave

arriti një nivel relativisht të lartë. Por, megjithatë, grafika e të rinjve nuk del nga kjo traditë e vendit, por nga kontaktet me veprat më të mira të grafikës moderne botërore, nga zotërimi bashkëkohës i të gjitha disiplinave grafike, e mbi të gjitha, nga guximi personal që të arrihet ajo që është e mundur dhe — as më pak e as më shumë se kjo.
Ekspozitën e parë të grafikës së pasluftës e mbajtën nxënësit e një paralele të Shkollës së Arteve Aplikative në vitin 1955, por grafika vetëm gjatë decenies së shtatë do të arrijë aso pjekurie dhe asi kualiteti sa do të fillojë të flitet madje edhe për »shkollën egrafikës së Bosnjës«, megjithëse disa i kanë sjellë ndikimet nga Beogradi, Zagrebi dhe Lublanä. që i kanë zhvilluar dhe i kanë transformuar më tutje në pikëpamje artistike. Mu në kulmin e këtyre të arriturave janë afro hdjetë personalitete shumë të profiluara, me opuse të pasura dhe preokupacione të ndryshme, vlerën e të cilëve e kanë vërtetuar shpërblimet në rivistat më të rëndësishme të grafikës botërore. E vërteta, shumica e grafikëve tanë kulminativë mbetur jashtë kufijve të kësaj republike — në vendet e shkollimit, ose në metropolat artistike botërore, kurse sot në Bosnjë e Hercegovinë jetojnë vetëm tre nga plejade e grafikëve të afirmuar në vitet gjashtëdhjetë. Nevojat e shtuara si dhe përpjekja që të ndalohet shkuarja e talentëve në ambiente të tjera shkaktuan formimin e Akademisë së Arteve Figurative në Sarajevë (1972) e cila arriti të tubojë disa nga artistët më të rendësishëm të Bosnjës e Hercegovinës dhe me një kuadër të zgjedhur në këtë mënyrë po ushtron ndikim të madh në jetën tonë figurative. Disa të rinj të shkolluar në kuadrin e këtij institucioni, gradualisht po zhvillohen si personalitete të profiluara.
Në dy periodat e mëparshme skulptura ishte në vendin e fundit, me disa autorë, të cilëve nuk u ofroheshin kushedi se çfarë mundësish.

Nevoja për ndërtimin e monumenteve të LNÇ-së solli në Republikën tonë skulptorët nga qendrat e tjera jugosllave, kurse në decenien e gjashtë fillojnë të arrijnë edhe skulptorët e parë të vendit me diplomat e akademive. Në skulpturë takohet gjithashtu një varg tendencash — nga ato realiste deri tek ato abstrakte; edhu këtu është e pranishme gjuha e simboleve, por takojmë edhe forma rustikale dhe arketipe. Të gjitha këto punohen me materiale tradicionale — prejgurit e bronzit e deri te druri, ose edhe në materiale të reja, sikurse është, për shembull, guri artificial, e në lidhje me këtë shfaqet edhe skulptura në ngjyra. Vizatimi, me kohë, bëhet disiplinë e rëndësishme dhe e pavarur, dhe kultivojnë edhe skulptorët, edhe piktorët, edhe grafikët, duke arritur, sidomos në vitet e fundit, rezultate shumë të vlershme.
Në fund, një fjalë a dy për këtë ekspozitë. Ajo është fryt i beshkëpunimit të Shoqatës së Artistëve Figurativë të Bosnjës e Hercegovinës dhe Komisionit Figurativ të emëruar nga Këshilli Organizativ i Ditëve të Kulturës së Bosnjës e Hercegovinës në Prishtinë. Me përpjekje te përbashkëta është synuar të behet një seleksion sa më i mirë, në kuadrin e mundësive të dhëna. Për Sosnjën e Hercegovinën nuk është njësoj ne çfarë seleksioni do të prezentohet në Prishtinë, aq më parë që dihet mirë se ajo që po ndodh në planin figurativ në këtë gendër në kohë të fundit është një kontribut gjithnjë më i madh thesarit të përgjithshëm të jugosllav. Pa marrë parasysh mungesat dhe lëshimet eventuale, që jemi përpjekur t'i reduktoj më në masën sa më të vogël që ka qenë e mundur, shpresojmë se kjo ekspozitë do t'i kontribuojë njohjes sonë edhe më të mirë reciproke, mirikuptimit dhe afrimit tonë reciprok.

Azra Begiq

SAVREMENA UMJETNOST BOSNE I HERCEGOVINE

Bosanskohercegovačka moderna umjetnost traje u kontinuitetu od prve decenije našeg stoljeća do naših dana. Najstarija generacija umjetnika iz ovih zemalja studirala je na akademijama u Beču, Minhenu, Pragu, Krakovu i Budimpešti, a nakon toga se odlazilo na usavršavanje u Pariz. Kao ni ostali južnoslovenski umjetnici, ni bosanskohercegovački ne prelaze u to vrijeme od najradikalnijih dostignuća svjetske avangarde: opredjeljenja su znatno umjerenija, a među rezultatima ima vrijednih ostvarenja u domenu plenerizma, impresionizma, secesije odnosno Jugendstila, a potom i ekspresionizma i sezanizma. Sa oslobođenjem od austrougarske uprave i ulaženjem u jugoslavensku zajednicu dolazi jedan kraći period naglog razvoja u kome nekoliko avangardnih umjetnika stoji na vrhu jugoslavenskog slikarstva svog vremena postižući značajne rezultate u okvirima sezanizma, ekspresionizma (kao izraza kozmičkog i spiritualnog), pa čak i apstrakcije (ekspresionističke), te magijskog, odnosno novog realizma. Ovaj nagli polet prekida se oko 1923, kada dolazi do krize čije se reperkusije osjećaju i u umjetnosti naglim zamiranjem likovnog života. Bosna i Hercegovina gubi status posebne pokrajine i svedena je na trećerazrednu ulogu u novoj državnoj zajednici. Umjetnici, koji se sada školuju u Beogradu, Zagrebu i Krakovu, više se ne vraćaju u zavičaj, već traže povoljnije uvjete za svoj rad u drugim, razvijenijim sredinama. Situacija se mijenja nabolje — barem što se Sarajeva tiče — osnivanjem Drinske banovine sa centrom u našem glavnom gradu. Najprije se formira »Grupa četvorice« (1929—1930) koja se na svojoj prvoj izložbi predstavlja djelima rađenim u duhu konstruktivne tendencije treće decenije sa tradicionalističkim i muzejskim uticajima Nakon toga, bosan-

skohercegovačko slikarstvo slijedi zaokret četvrte decenije od forme prema boji, prihvatajući aktuelne pravce poetskog realizma, intimizma i kolorističkog ekspresionizma, a posebno je izražena tendencija socijalne umjetnosti. Umjetnici se sada dijele na »angažirane« i »larpurlartiste«, a među prvima ističu se naročito mladi, zadojeni borbenom ideologijom Praga, Zagreba i Beograda. Posljedica ovakvog stanja je sve veće bujanje likovnog života, a vrhunac predstavlja formiranje Collegiuma artisticuma (1939—1940), masovnog udruženja umjetnika različitih struka, koje — oslanjajući se na praške uzore — želi da kroz sintetičko pozorište provede sintezu umjetnosti a djeluje u duhu smjernica PKJ.
Većina umjetnika okupljenih u Collegiumu naći će se za vrijeme Drugog svjetskog rata na strani NOB-e i revolucije, a nakon oslobođenja zauzeće vodeće pozicije u novoosnovanom Udruženju likovnih umjetnika Bosne i Hercegovine (ULUBiH). U to vrijeme osnovni problem i teorije i umjetničke prakse je traženje likovnih korelata za velike teme borbe i izgradnje: umjetnikova ličnost povlači se u pozadinu pred opštim, kolektivnim idealom koji hijerarhiju vrijednosti određuje prije svega u odnosu na hijerarhiju tematike. Ovakva situacija stubokom se mijenja početkom pedesetih godina, kada sloboda stvaralaštva postaje vrhovni princip, a bitka za individualni izraz najveća briga umjetnika.
U poslijeratnom periodu, kao i u periodu između dva rata, bosanskohercegovačka umjetnost predstavlja integralni dio jugoslavenske umjetnosti, prolazeći kroz niz iskušenja i učestvujući u elaboriranju šire, jugoslavenske problematike. Dio naših umjetnika školuje se od samog početka na Državnoj školi za slikarstvo, odnosno Školi za primijenjenu umjetnost u Sarajevu, ili pak na akademijama u Beogradu i Zagrebu, a kasnije i u Ljubljani. U prelomnoj šestoj deceniji Sarajevo ima izvjesnu

centripetalnu moć: ovamo se čak doseljavaju umjetnici iz drugih sredina, stvara se udarno stvaralačko jezgro koje radi na podizanju nivoa likovne umjetnosti i likovne kulture uopšte. Osnovni problem s kojim se suočava i nosi decenija je problem apstrakcije koja će buknuti tek na njenom kraju. U stvari, proces apstrahovanja teče u početku sporije a onda sve brže, zahvatajući i opuse autora koji su mu u početku pružali otpor. Pa kada se krajem decenije pojavi novi talas mladih, oni se više ne moraju boriti za prihvatanje apstrakcije, već polaze od nje kao od datosti. Ipak, malo je čistih, radikalnih rješenja: slikari, najčešće, koriste neka iskustva enformela, na primjer (upotreba neslikarskih materijala, primjena paljenja, uvođenje slova u sliku, itd), ali ih miješaju sa drugim tendencijama, najradije sa fantastikom. I tendencije lirske apstrakcije, posebno apstraktni pejzažizam, i fantastika, nastaviće se i u slijedeće dvije decenije, ne samo u Sarajevu, već i u centrima u unutrašnjosti: Mostaru, Banjaluci, Zuzli, Zenici i drugima. Najveći broj umjetnika živi u Mostaru i oni su po opredjeljenjima najbliži sarajevskom centru, dok Banjalučani od samog početka, tj. od sredine šeste decenije kada se formira Grupa četvorice (1055—1961), ispoljavaju težnju da idu posebnim putem, vodeći na svoj način bitku za moderni likovni izraz. Osoben doprinos bosansko-hercegovačkoj umjetnosti daće Banjaluka u sedmoj deceniji sa pojavom geometrijske apstrakcije koja se podudara sa tehnološkim i scientističkim duhom naše epohe a uklapa se u tada aktuelni op-art.

Među novim pojavama u sedmoj deceniji ističu se poetike u čijem središtu stoji jezik znaka i simbola. Ambicija šeste decenije — da se crpe iz vlastitog tla — koja se često zadovoljavala slikanjem domaćeg pejzaža ili likova iz naroda, obogaćuje se sada simbolima izvučenim iz duhovne i umjetničke tradicije Bosne i Hercegovine, a transponovanje se vrši posve

modernim postupcima. Paralelno s tim, pogotovo u drugoj polovini decenije, javlja se nova, postapstraktna figuracija koja koristi neka iskustva apstraktne umjetnosti ali ih stavlja u službu drugačijeg odnosa prema svijetu. Pojavljuju se i primjerci figuracije sa elementima pop-arta, kao i oni koji pripadaju modernom ekspresionizmu, velikog kolorističkog i gestualnog zamaha, koji u nas vuče korijene još iz šeste decenije. Osma decenija donosi neoromantizam i »obnovu slike«, a s tim u vezi i pojavu takozvanog radikalnog realizma, odnosno »hladnije« figuracije donekle bliske hiperrealizmu. Međutim, i »neoromantičari« i »radikalniji realisti« primjenjuju iskustva medija filma, fotografije. TV . . . , koja nisu strana ni suvremenim ekspresionistima. Posebno je zanimljiva pojava apstrakcije koja se ne nadovezuje na ranije bosanskohercegovačke rezultate u toj oblasti, a njeguje se naročito u okviru grupe »Oblik i prostor«, gdje se na osoben način koriste iskustva historijskih avangradi i novih američkih modela. No kao što je u sedmoj deceniji na tlu Bosne i Hercegovine bila rijetka pojava objekata, a nedostajala su istraživanja u domenu kinetičke, ambijentalne i siromašne umjetnosti, tako i u osnoj deceniji bilježimo odsustvo »nove umjetničke prakse«, a ukoliko se njome i bave umjetnici bosanskohercegovačkog porijekla, oni to redovno čine van granica naše republike. Općenito, nedostaju multimedijalna istraživanja, sklonost ka tradicionalnim medijima slikarstva, skulpture, grafike i crteža je nepobitna, ali se u njehovim okvirima pojedini autori uspijevaju dovinuti do pravog majstorstva, te veoma uspješno modernizirati i vlastiti vokabular i plastičku sintaksu. Očito je da naši umjetnici iz riznice suvremene umjetnosti zahvataju onoliko koliko mogu propustiti kroz filtere vlastite senzibilnosti, ne povodeći se slijepo za uzorima elaboriranim u sredinama drugačijeg duhovnog ustrojstva i mentaliteta. Opredjeljenja se,

dakle, ne vrše na silu, već najčešće u skladu sa unutrašnjim imperativima svakog pojedinca. Uporno i tvrdoglavo, ostaje se u domenu »likovnih vrijednosti«, čak i po cijenu vlastite retardacije spram »aktuelnog« i »najnovijeg«, a sklonost ka zanatskoj perfekciji, pogotovo u domenu grafike, veoma je izrazita.

Među medijima, slikarstvu je od samog početka pripalo prvo mjesto — i po broju autora koji su se njime bavili, i po vrijednosti rezultata. Što se grafike tiče, ona je već u austrougarskom periodu donijela veoma zrele plodove zahvaljujući tome što su se njome bavila 2—3 naša vrhunska autora, a između dva rata socijalno angažirana grafika dostigla je relativno visok nivo. Pa ipak, grafika mladih ne raste iz ove domaće tradicije, već iz dodira s najboljim djelima svjetske moderne grafike, iz suvrenog vladanja svim grafičkim disciplinama, a iznad svega iz sopstvene hrabrosti da se bude to što jesi — ni manje ni više od toga.

Prvu poslijeratnu izložbu grafike priredili su učesnici jednog odjeljenja Škole za primijenjenu umjetnost 1955. godine, no grafika će se tek u toku sedme decenije dovinuti do takve zrelosti i takvog kvaliteta da će se čak početi govoriti o »bosanskoj školi grafike«, mada su pojedinci podnijeli uticaje iz Beograda, Zagreba i Ljubljane, koje su dalje stvaralački razvili i preobrazili. Na samom vrhu stoji desetak veoma profiliranih ličnosti, bogatih okusa i različitih preokupacija, čiju vrijednost su potvrdile nagrade na najznačajnijim smotrama svjetske grafike. Istini za volju, većina naših vrhunskih grafičara ostala je izvan granica ove republike — u mjestima školovanja, ili u svjetskim umjetničkim metropolama, a danas na tlu Bosne i Hercegovine žive samo trojica iz plejade afirmisane šezdesetih godina. Narasle potrebe, a i nastojanje da se zaustavi odljev talenata u druge sredine doveli su do osnivanja Akademije likovnih umjetnosti u

Sarajevu (1972) koja je uspjela okupiti neke od najznačajnijih umjetnika Bosne i Hercegovine i sa takvim biranim kadrom vrši znatan uticaj na naš likovni život. Nekolicina mladih, školovanih u okviru ove institucije, postepeno se razvijaju u profiliranije ličnosti.
U prethodna dva perioda skulptura je bila na posljednjem mjestu, sa par autora kojima se nisu pružale bog zna kakve mogućnosti. Potreba za podizanjem spomenika NOB-e dovela je u našu republiku kipare iz drugih jugoslavenskih centara, a u šestoj deceniji počinju pristizati i prvi domaći skulptori sa diplomama akademija. U skulpturi se također sreće niz tendencija — od realističkih do apstraktnih; i ovdje je prisutan jezik simbola a nailazimo i na rustične i arhetipske forme. Sve to izvodi se različitim tradicionalnim materijalima — od kamena i bronze do drveta, ili pak u novim materijalima kao što je, na primjer, vještački kamen, pa s tim u vezi imamo pojavu skulpture u boji. Crtež s vremenom postaje značajna i samostalna disciplina, a njeguju ga i kipari, i slikari, i grafičari, postižuć' naročito posljednjih godina veoma vrijedne rezultate.
Na kraju, riječ-dvije o ovoj izložbi. Ona je plod saradnje ULUBiH-a i likovne komisije imenovane od Organizacionog odbora Dana kulture Bosne i Hercegovine u Prištini: zajedničkim naporima pokušalo se, u okviru datih mogućnosti, sačiniti što bolju selekciju. Bosni i Hercegovini nije svejedno s kakvim će se izborom predstaviti u Prištini, tim prije što nam je dobro poznato da ono što se dešava na likovnom planu u ovom centru predstavlja u zadnje vrijeme sve značajniji doprinos općoj riznici jugoslavenske umjetnosti. Nadamo se da će, bez obzira na eventualne nedostatke i propuste, koje se nastojalo svesti na što je moguće manju mjeru, ova izložba doprinijeti našem još boljem međusobnom upoznanju, uzajamnom razumijevanju i zbližavanju.

Azra Begić

EKSPOZUESIT:

ALEKSIQ BORISLAV
ANTUNOVIQ LJUPKO
BERBER MERSAD
BIJELJAC SLOBODAN
BILAJAC IBRAHIM
QERIMAGIQ MURADIF
DUGONJIQ TOMISLAV
GJURETIQ JULKA
GOLUB MOMÇILO
ILIQ LUKA
HOZIQ ARFAN
KUÇANSKI BOSHKO
KUÇUKALIQ ALIJA
LALIQ RATKO
LIKAR FRANJO
LJUBOVIQ IBRAHIM
MARIQ MIRKO
MISIRLIQ BEKIR
MUJEZINOVIQ ISMAR
MUSIQ SEAD
NUMANKADIQ EDIN
LJERIQ NIKOLA
OBRALIQ SALIM
PASHIQ NUSRET
PERÇINLIQ LJUBOMIR
POZNANOVIQ VLADIMIR
POZHAR ZVONIMIR
SKOPLJAK MUSTAFA
SOLDO MLADEN
TADIQ RADOSLAV
UNKOVIQ MILIVOJE
ZAIMOVIQ MEHMED
WALDEGG PETAR

IZLAGAČI:

ALEKSIĆ BORISLAV
ANTUNOVIĆ LJUPKO
BERBER MERSAD
BIJELAC SLOBODAN
BILAJAC IBRAHIM
ĆERIMAGIĆ MURADIF
DUGONJIĆ TOMISLAV
ĐURETIĆ JULKA
GOLUB MOMČILO
ILIĆ LUKA
HOZIĆ ARFAN
KUČANSKI BOŠKO
KUČUKALIĆ ALIJA
LALIĆ RATKO
LIKAR FRANJO
LJUBOVIĆ IBRAHIM
MARIĆ MIRKO
MISIRLIĆ BEKIR
MUJEZINOVIĆ ISMAR
MUSIĆ SEAD
NUMANKADIĆ EDIN
NJIRIĆ NIKOLA
OBRALIĆ SALIM
PAŠIĆ NUSRET
PERČINLIĆ LJUBOMIR
POZNANOVIĆ VLADIMIR
POŽAR ZVONIMIR
SKOPLJAK MUSTAFA
SOLDO MLADEN
TADIĆ RADOSLAV
UNKOVIĆ MILIVOJE
ZAIMOVIĆ MEHMED
WALDEGG PETAR

ALEKSIQ BORISLAV
Adresa: Rr. »Ljeninit« 12a, Sarajevë
Lindi ne vitin 19č6 në Sarajevë.
Diplomoi n'Ahademin e arteve aplikative në Beograd.
Ekspozon prej vitit 1961.
Merret me grafikë.
1.
Nga cikli »RRUGA N'ASGJË« (PUT U NIŠTA«), 1974 v:zatimi teknika e përzieme 1130×114 mm
2.
Nga cikli »RRUGA N'ASGJË« (»PUT U NIŠTA«), 1974 vizatimi teknika e përzier 1200×1600 mm
3.
Nga cikli »RRUGA N'ASGJË« (»PUT U NIŠTA«), 1976. vizatim tekn'kë e përzier 1480×2210 mm

ALEKSIĆ BORISLAV
Adresa: Lenjinova 12a, Sarajevo
Rođen 1936. godine u Sarajevu.
Diplomirao na Akademiji primjenjenih umjetnost' u Beogradu.
Izlaže od 1961. godine.
Bavi se grafikom.
1.
Iz ciklusa »PUT U NIŠTA«, 1974. grafika, mješana tehnika 1130×114 mm
2.
Iz ciklusa »PUT U NIŠTA«, 1974. crtež, mješana tehnika, 1200×1600 mm
3.
Iz c:klusa »PUT U NIŠTA«, 1976. crtež, mješana tehnika, 1480×2210 mm

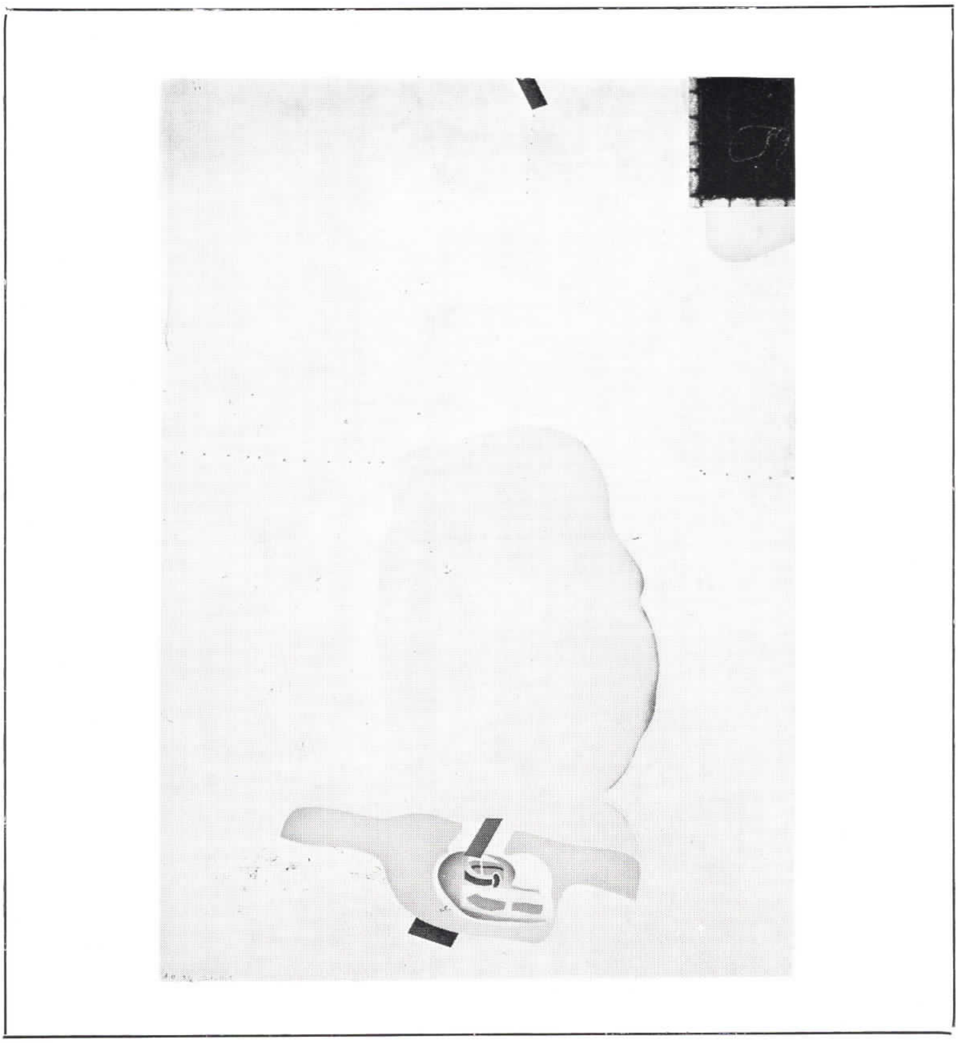

ANTUNOVIQ LJUPKO

Adresa: Rr. »Beograditj 2, Sarajevë
Lindi më 1939 në Crnicë të Bugonjës.
Akademin e arteve dhe studimet posdiplomike i kreu në Zagreb.
Ekspozon prej vitit 1968.
Merret me modelime.

4.
Nga ciklusi »PËRBASHKËT« — (»ZAJEDNIŠTVA«), 1979. quri

ANTUNOVIĆ LJUPKO

Adresa: Sarajevo, Beogradska 2
Završio Akademiju primjenjenih umjetnosti i postdiplomski studij u Zagrebu.
Rođen 1939 u Crniću kod Bugojna,
Izlaže od 1968. godine.
Bavi se kiparstvom.

4.
Iz ciklusa »ZAJEDNIŠTVO«, 1979. kamen

BERBER MERSAD

Adresa: Rr. »Ljeninit« 12a, Sarajevë
Lindi më 1940 në Bosanski Petrovac.
Akademin e arteve figurative dhe posdiplomike i kreu në Lublanë.
Ekspozon prej vitit 1961.
Merret me grafikë.

5.
TEMPO SECONDO, 1974. grafikë, druri në ngjyra, 1175×1585 mm

6.
PUSAČKA ULEMA, 1975. grafikë, druri në ngjyra, 1175×1557 mm

7.
KALI ME SAMAR, 1979. vizatim 1287×1967 mm

BERBER MERSAD

Adresa: Lenjinova 12a, Sarajevo
Rođen 1940. godine u Bosanskom Petrovcu.
Akademiju likovnih umjetnosti i postdiplomski studij završio u Ljubljani.
Izlaže od 1961. godine.
Bavi se grafikom.

5.
TEMPO SECONDO, 1974. grafika, drvorez u boji, 1175×1585 mm

6.
PUSTAČKA ULEMA, 1975. grafika, drvorez u boji, 1175×1557 mm

7.
SAPETI KONJ, 1979. crtež, 1287×1967 mm

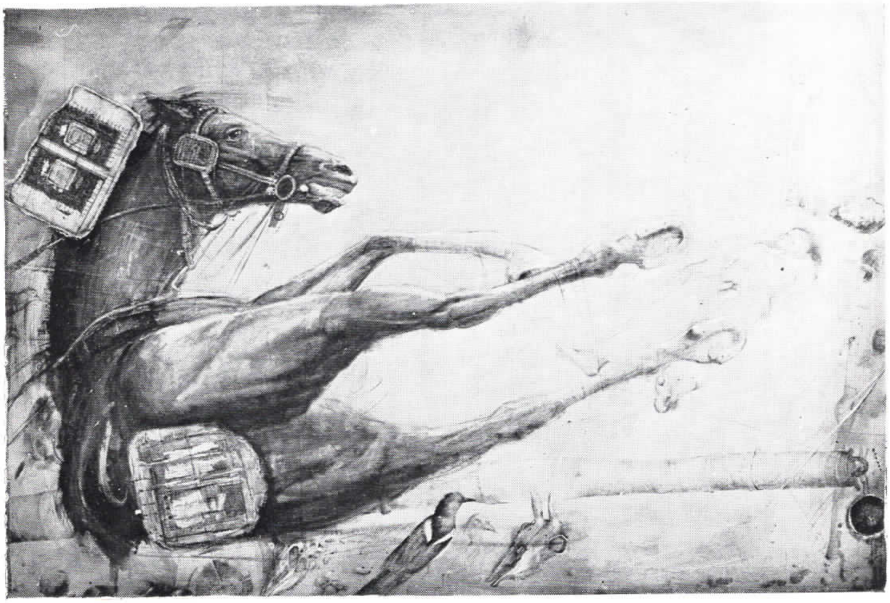

BIJELJAC SLOBODAN

Adresa: Rr. »Moša Pijada« 28/7, Sarajevë
Lindi me 1948 në Sarajevë.
Akademin e arteve figurativ e kreu në Beograd.
Ekspozon prej vitit 1972.
Merret me pikturë.

8.
NATYRA E VDEKUR, 1979. yndyrë 50×50 cm

BIJELJAC SLOBODAN

Adresa: Sarajevo, Moše Pijade 28/7
Rođen 1948. u Sarajevu.
Završio Akademiju likovnih umjetnosti u Beogradu.
Izlaže od 1972.

8.
MRTVA PRIRODA, 1979. ulje, 50×50 cm

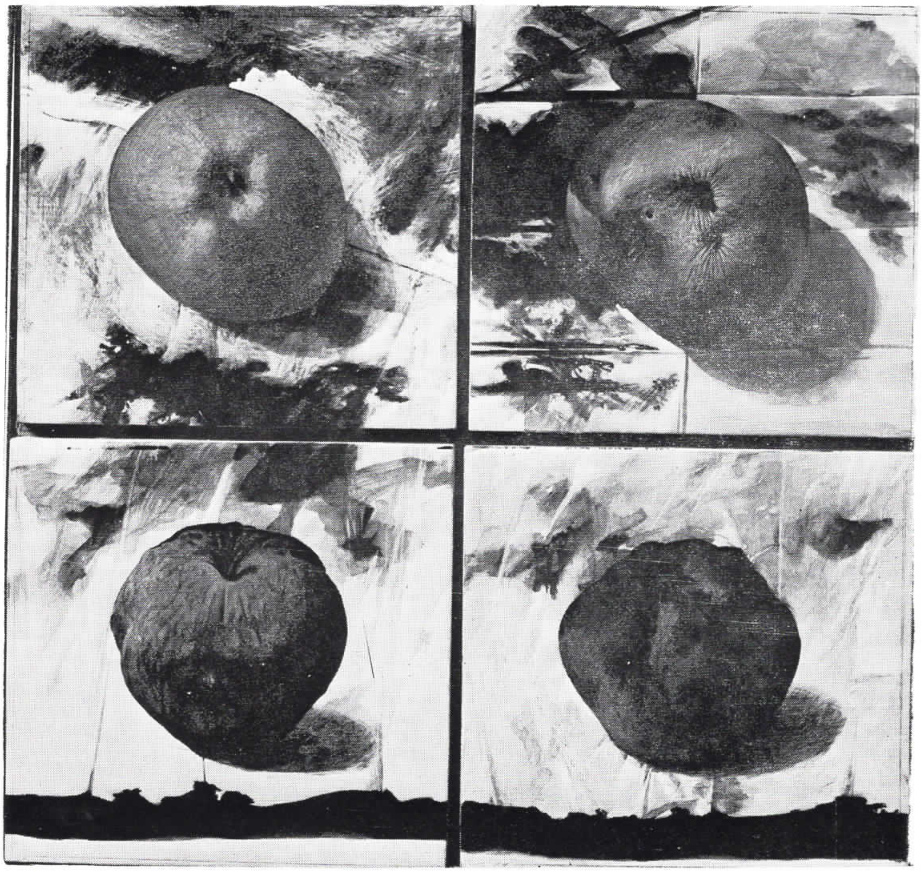

BILAJAC IBRAHIM

Adresa: Rr. »Xhemail Bjediqi« 27c, Sarajevë
Lindi më 1930 në Gradaçë.
Akademin e arteve dhe studimet posdiplomike i kreu ı ë Beograd.
Ekspozon prej 1958.
Mirret me modelime.

9.

PORTRET, 1979. me g ps 35×25 cm

BILAJAC IBRAHIM

Adresa: Džemala Bijedića 27c, Sarajevo
Rođen 1930. godine u Gradačcu.
Akademiju likovnih umjetnosti i postdiplomski studij završio u Beogradu.
Izlaže od 1958. god ne.
Bavi se vajarstvom.

9.
PORTRET, 1979. gips, 35×25 cm

QERIMAGIQ MURADIF

Adresa: Lasta te Trebinja, »atelje« 44
Lindi më 1949 në Trebinje.
Akademin e arteve e kreu në Sarajevë.
Ekspozon prej vitit 1969.
Merret me pikturë.

10.
»RASPEĆE« I, 1980, akrilik, 190×180 cm

ĆERIMAGIĆ MURADIF

Adresa: Lastva kod Trebinja, Atelje 44
Rođen 1949. u Trebinju.
Akademiju likovnih umjetnosti završio u Sarajevu.
Izlaže od 1969. godine.
Bavi se slikarstvom.

10.
RASPEĆE I, 1980. akrilik, 190x180 cm.

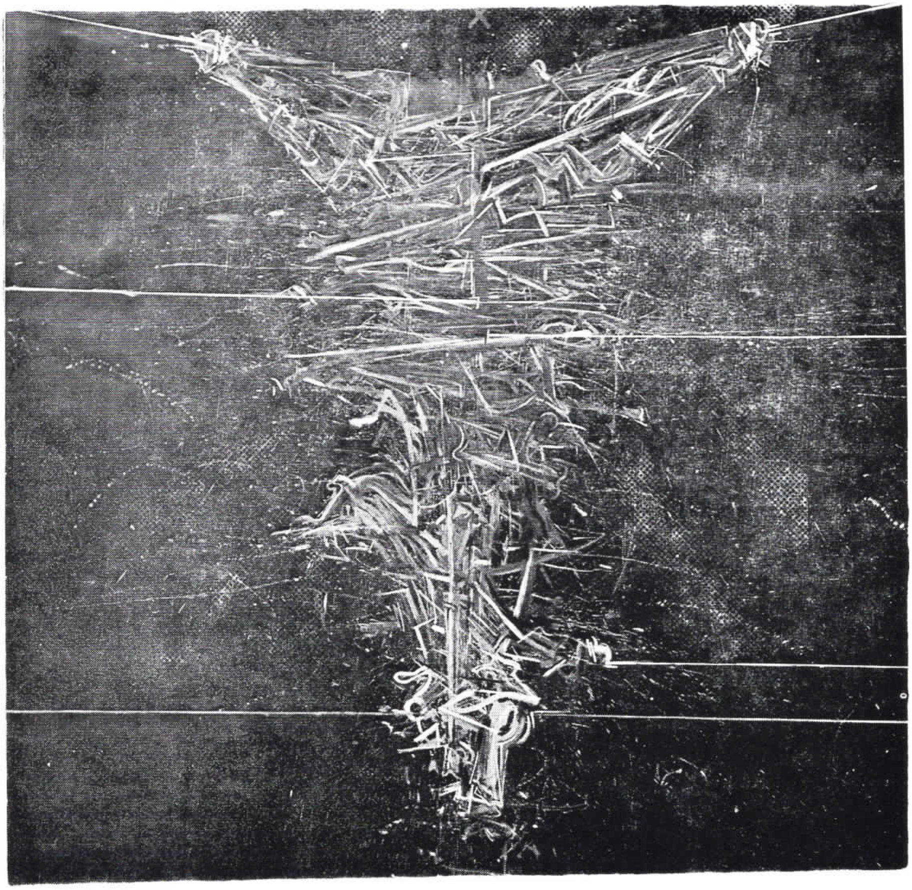

DUGONJIQ TOMISLAV

Adresa: »Beogradit« 22, Banjaluka
Lindi më 1932 në Kralevë.
E kreu Akademin e arteve.
Ekspozon prej vitit 1962.
Merret me pikturë dhe grafikë.

11.
G-1/79-II, 1980. serigafi, 100×80 cm
12.
G-2/80, 1980. serigrafi, 100×80 cm

DUGONJIĆ TOMISLAV

Adresa: Banjaluka, Beogradska 22
Rođen 1932. u Kraljevu.
Završio Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu.
Izlaže od 1952. godnie.
Bavi se slikarstvom i grafikom

11.
G-1/-II, 1980. seriografija, 100x80 cm

12.
G-2/80, 1980. seriografija, 100x80 cm

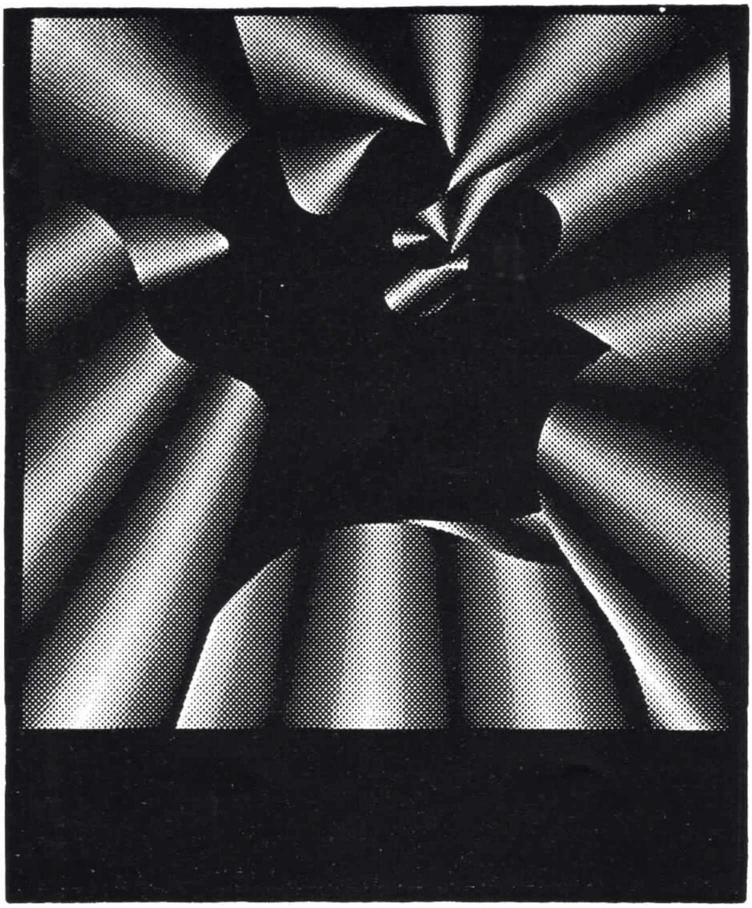

GJURETIQ JULKA

Adresa: Rr. »Braqe Ribara 69, Sarajevë
Lindi në vitin 1952, Baqki Breg.
Akademin e arteve e kreu në Sarajevë.
Ekspozon prej vitit 1979.
Merret me modelime.

13.
GRUJA ME LLOKNE, 1979. dru, 30×25 cm

JULKA ĐURETIĆ

Adresa: Sarajevo, Braće Ribara 69
Rođena 1952. u Bačkom Bregu.
Završila Akademiju likovnih umjetnosti u Sarajevu.
Izlaže od 1979.
Bavi se kiparstvom.

13.
ŽENA S VIKLERIMA, 1979. drvo, 30×25 cm

GOLUB MOMÇILO

Adresa: Rr. »Blagoje Paroviqa« 14a, Mostar
Lindi më 1939 në Lubishkë.
Akademin e arteve dhe studimet posdiplomike i kreu në Beograd.
Ekspozon prej v tit 1973.
Merret me grafikë dhe me vizatime.

14.
DEKAMERON, 1979. vizatimi, 25×25 cm
15.
SHENJAT, 1979. vizatimi, 25×25 cm

GOLUB MOMČILO

Adresa: Mostar, Blagoja Parovića 14a
Rođen 1939. u Ljubuškom.
Akademiju likovnih umjetnosti i postdiplomski studij grafike završio u Beogradu.
Izlaže od 1973. godine.
Bavi se grafikom i crtežom.

14.
DEKAMERON, 1979. crtež, 25x25 cm.

15.
ZNAKOVI, 1979. crtež, 25x25 cm

ILIQ LUKA

Adresa: Rr. »Bratstva i jedinstva« 11, Sarajevë
Lindi më 1935 në Pribelcë.
Akademin e arteve dhe mjeshtrin punuese V. Radusha e kreu në Zagreb.
Ekspozon prej vitit 1964.
Mirret me modelime.

16.
KUJTIMET NGA TAKIMET NË BUGOJNË 1977. 1978. guri-karaa, H. 40 cm

ILIĆ LUKA

Adresa: Sarajevo, Bratsva i jedinstva 11
Rođen 1935. u Pribeljcima.
Akademiju likovnih umjetnosti i majstorsku radionicu V. Radauša završio u Zagrebu.
Izlaže od 1964. godine
Bavi se kiparstvom.

16.
SJEČANJE NA SUSRET U BUGOJNU 1977. 1978. kamen-karara, H. 40 cm

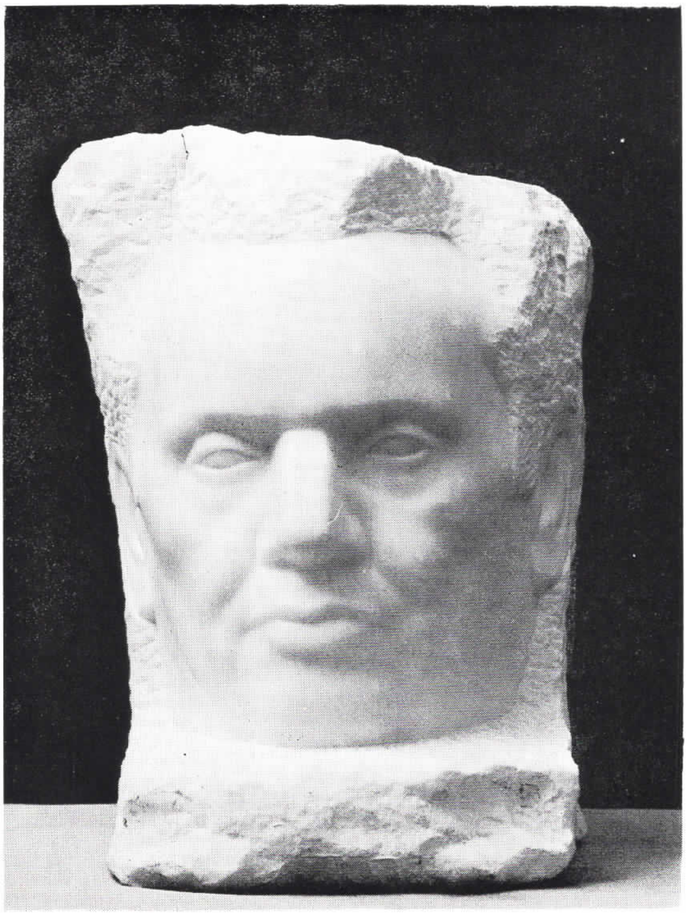

HOZIQ ARFAN

Adresa: Rr. »Moshe Piada« 32, Sarajevë
Lindi më 1928 në Kotor-Varosh.
Akademin e arteve e kreu në Beograd.
Ekspozon prej vitit 1954.
Merret me skulpturë.

17.
PESHKU I MADH II. (gjelabert me guaskë) 1979. guri, polister, bronz, 40×106×15 cm

HOZIĆ ARFAN

Adresa: Moše Pijade 32
Rođen 1928. godine u Kotor-Varoši.
Završio Akademiju primjenjenih umjetnosti u Beogradu.
Izlaže od 1954.
Bavi se skulpturom.

17.
VELIKA RIBA II. (zelena sa školjkama) 1979. kamen, poliester, bronza, 40x106x15 cm

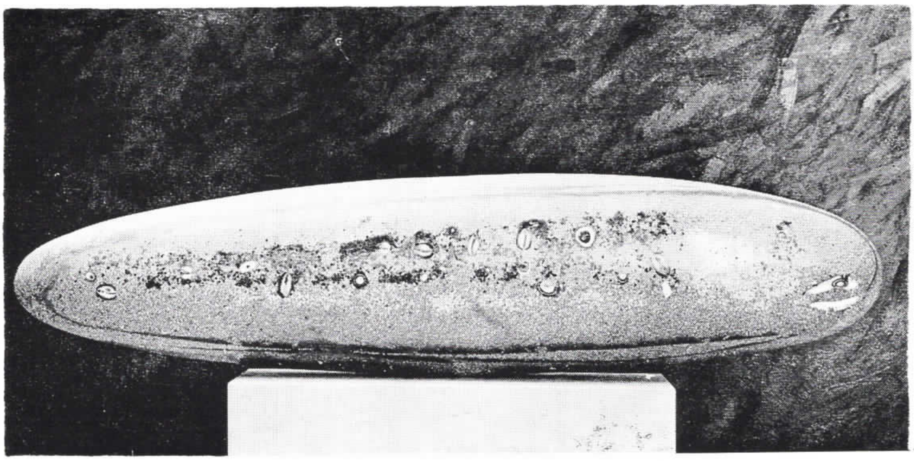

KUÇANSKI BOSHKO

Adresa: Rr. »Gjemail Bjediqi« 78, Sarajevë
Lindi më 1931 në Grbavicë.
E kreu Historinë e arteve.
Ekspozon prej vitit 1962.
Merret me skulpturë.

18.
BURIMI I VRELLO BOSNES, 1978. dru dhe konop, 54×65×55 cm

19.
IKAR OSE VETVETIN, 1871. dru, 42×53×55 cm

KUĆANSKI BOŠKO

Adresa: Džemala Bijedića 78, Sarajevo
Rođen 1931. u Krbavici.
Završio istoriju umjetnosti.
Izlaže od 1962. godine.
Bavi se skulpturom.

18.
IZVOR VRELO BOSNE, 1978. drvo i konop, 54×65×55 cm

19.
IKAR ILI SAMOM SEBI, 1971. drvo, 42×53×19 cm

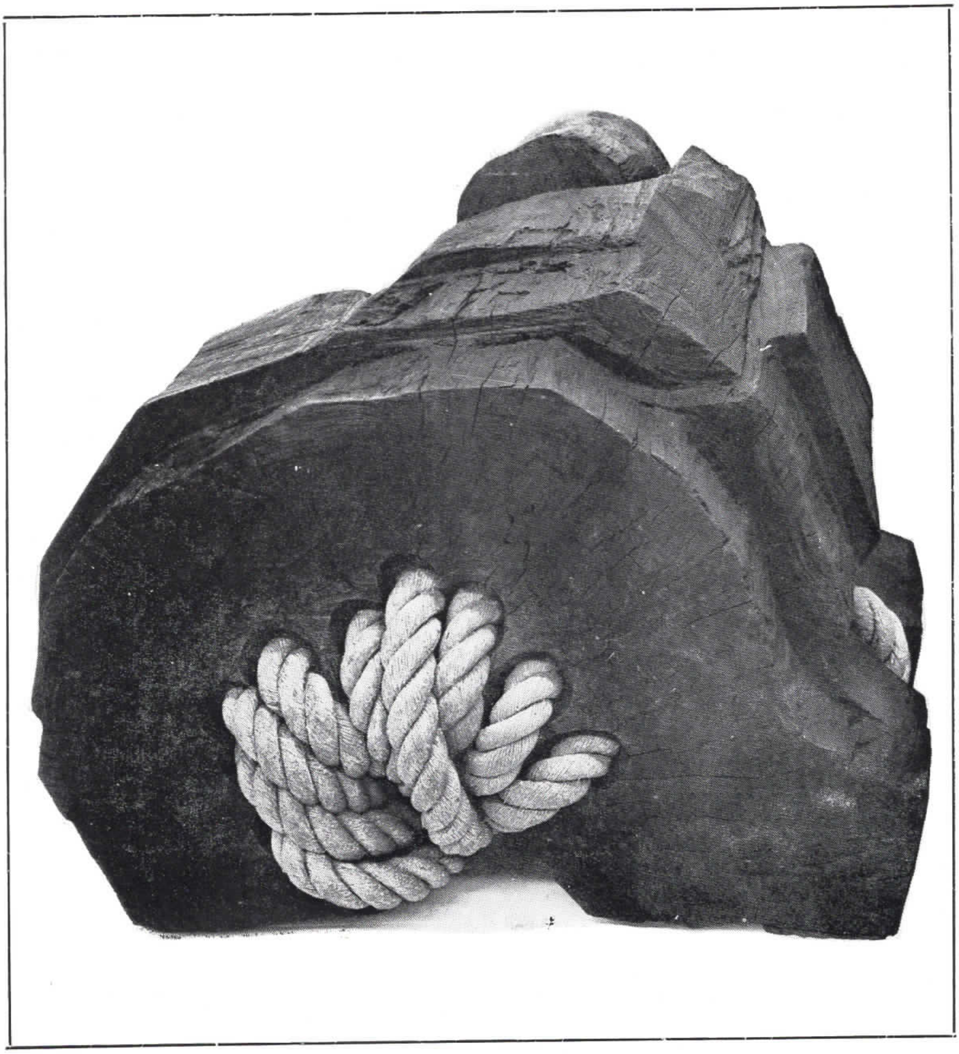

KUÇUKALIQ ALIJA

Adresa: Rr. »H. Brkiq« 16, Sarajevë
Lindi më 1937 në Sarajevë.
Akademin e arteve figurative e kreu në Lublanë.
Ekspozon prej vitit 1966.
Merret me skulpturë dhe me vizatime.
20.
»KIPAREV ATELJE«, 1968. me laps, 65×50 cm
21.
DITA DHE NATA E ZONJUSHÉS G., 1968. me laps, 65×50 cm
22.
NGJARJA NE TOVOLINÉ, 1968. laps, 65×50 cm

KUČUKALIĆ ALIJA

Adresa: H. Brkića 16, Sarajevo
Rođen 1937. godine u Sarajevu.
Akademiju likovnih umjetnosti završio u Ljubljani.
Izlaže od 1966. godine.
Bavi se skulpturom i crtežom.
20.
KIPAREV ATELJE, 1968. olovka, 65x50 cm.
21.
DAN I NOĆ GOSPOĐE G., 1968. olovka, 65x50 cm
22.
DOGAĐĐAJ NA STOLU, 1968. olovka, 65x50 cm

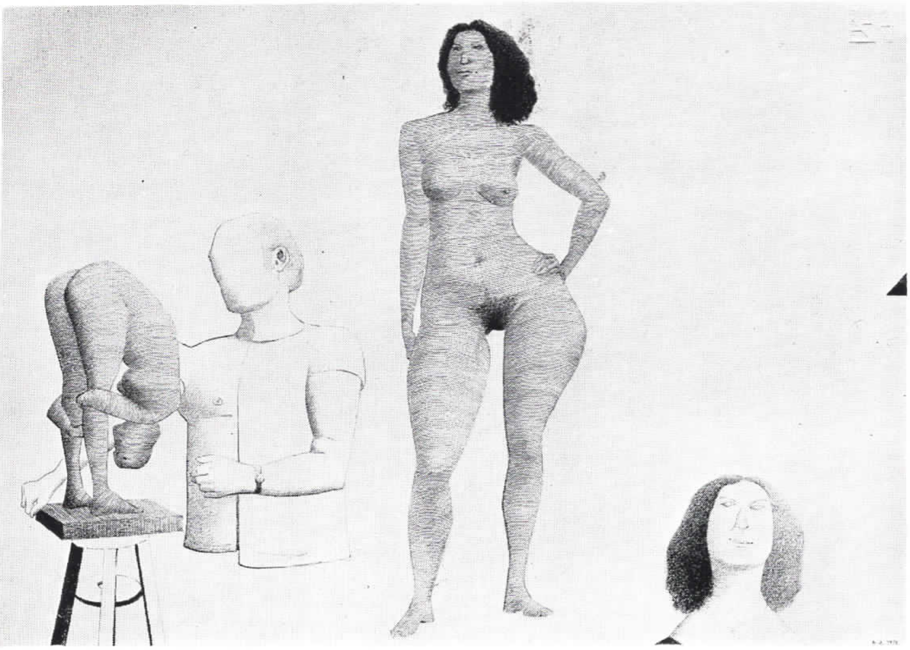

LALIQ RATKO

Adresa: Rr. Kuta bb, Visooo
Lindi më 1944 në Visokë.
Akademin e arteve dhe studimet posdiplomike i kreu në Beograd.
Ekspozon prej vitit 1972.
Merret me pikturë.

23.
MEGJA, 1978. yidyra në pelhurë, 126,5×200 cm

24.
DIMRI, 1977. yndyra në pelhurë, 125×170,5 cm

25.
RRENJÉT, 1977. yndyra në pelhurë, 96×123 cm

LALIĆ RATKO

Adresa: Kuta bb, Visoko
Rođen 1944. godine u Visokom.
Akademiju likovnih umjetnosti i postdiplomski studij završio u Beogradu.
Izlaže od 1972. godine.
Bavi se slikarstvom.

23.
MEĐA, 1978. ulje na platnu, 126,5×200 cm

24.
ZIMA, 1977. ulje na platnu, 125×170,5 cm

25.
KORIJENJE, 1977. ulje na platnu, 96×123 cm

LIKAR FRANJO

Adresa: Rr. »Leninit« 127b, Sarajevë
Lindi më 1928 në Varazhdin.
Ekspozon prej vitit 1952.
Merret me pikturë dhe skulpturë.
26.
DUKE KUJTUAR VERËN NË KONSTANTINOPOLE, 1979.
yndyrë, 95×122 cm
27.
ASKUSH NUK E KA NJOHUR ANASTAZIONIN E VERTETË, 1979.
yndyrë, 81×129 cm
28
NDAJ IZABELES E KEMI NDIE DASHURI TE POSAÇME, 1979.
yndyrë, 98×126 cm

LIKAR FRANJO

Adresa: Sarajevo, Lenjinova 127b
Rođen 1927. u Varaždinu.
Izlaže od 1952. godine.
Bavi se slikarstvom i skulpturom.
26.
SJEČAJUĆI SE LJETA U KONSTANTINOPOLJU, 1979. ulje, 95×122 cm
27.
NITKO NIJE UPOZNAO PRAVU ANASTAZIJU, 1979. ulje, 81×129 cm
28.
PREMA IZABELI OSJEČALI SMO POSEBNO UVAčAVANJE, 1979.
ulje, 98×126 cm

LJUBOVIQ IBRAHIM

Adresa: Rr. »Leninit« 26, Sarajevë
Lindi në Sarajevë me 1938.
E kreu shkollën e arteve te aplikimeve në Sarajevë.
Ekspozon prej vitit 1960.
Merret me pikturë.

29.
VIZATIMET NGA GAZETAT, 1980. yndyrë, 70×100 cm

30.
MURI DHE MAZETA, 1980. yndyrë, 70×100 cm

LJUBOVIĆ IBRAHIM

Adresa: Sarajevo, Lenjinova 26
Rođen u Sarajevu 1938.
Završio Školu primjenjenih umjetnosti u Sarajevu.
Izlaže od 1960. godine.
Bavi se slikarstvom.

29.
SLIKA SA NOVINAMA, 1980. ulje, 70×100 cm

30.
ZID I NOVINA, 180. ulje, 70×100 cm

MARIQ MIRKO

Adresa: Rr. »Remzije Repca« 9, Zenicë
Lindi më 1949 në Zenicë
Diplomoi në Akademin e artit figurativ në Sarajevë.
Merret me pikturë.

31.
GJAT, 1979. akril në pelhurë, 102×100 cm

32.
GJATË, 1979. akril në pelhurë, 100×100 cm

MARIĆ MIRKO

Adresa: Remzije Repca 9, Zenica
Rođen 1949. u Zenici.
Diplomirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu.
Bavi se slikarstvom.

31.
UZ, 1979. akril na platnu, 102×100 cm

32.
PRI, 1979. akril na platnu, 100×100 cm

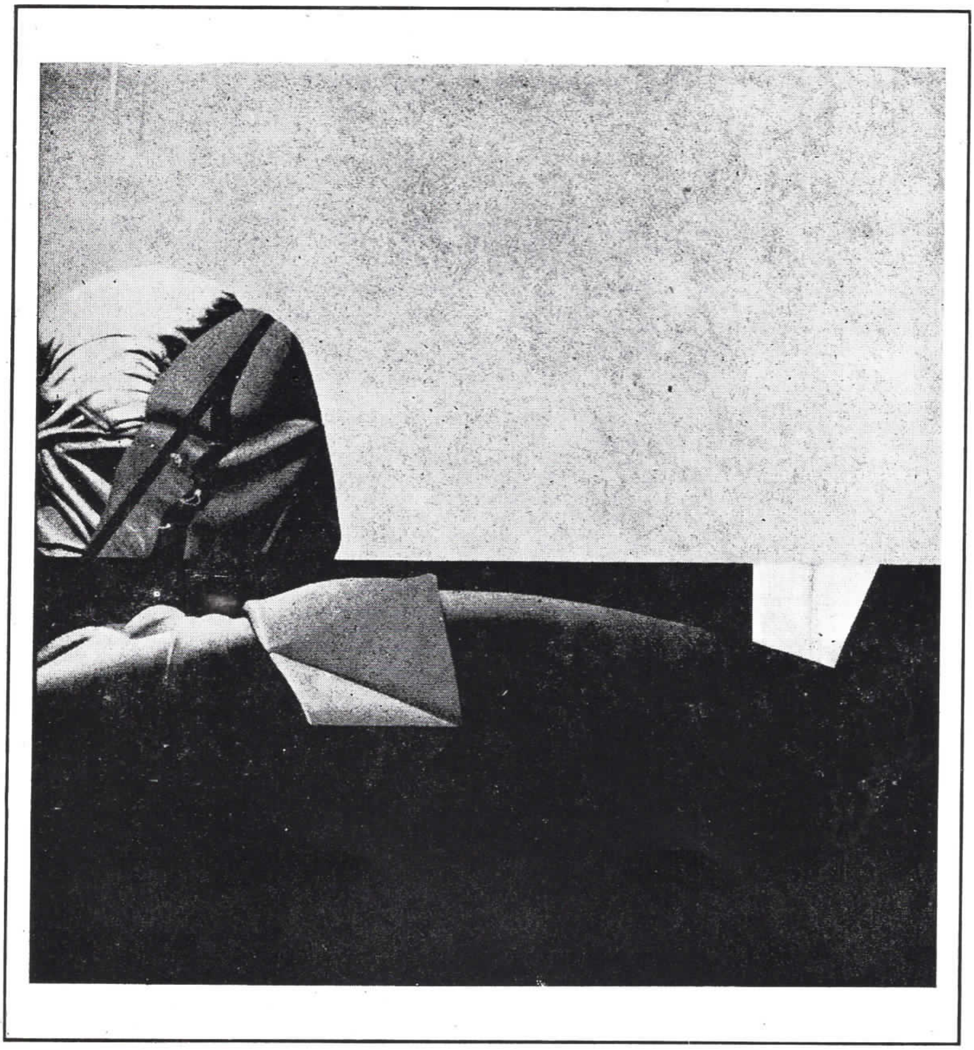

MISIRLIQ BEKIR

Adresa: Rr. »Dushka Koshicë« 13, Banja Lukë
Lindi më 1931 në Banja Lukë
E kreu shkollën e lartë në Sarajevë.
Merret me pikturë.
Ekspozon prej v tit 1952

33.
BARDHË DHE ZI I, 1979. yndyrë, 135×135 cm

34.
BARDHË DHE ZI II, 1979. yndyrë, 135×135 cm

MISIRLIĆ BEKIR

Adresa: Banja Luka, Duška Košice 13
Rođen 1931. u Banja Luci.
Završio Višu pedagošku školu u Sarajevu.
Bavi se slikarstvom.
Izlaže od 1952. godine.

33.
BIJELO I CRNO I, 1979. ulje, 135×135 cm

34.
BIJELO I CRNO II, 1979. ulje, 135×135 cm

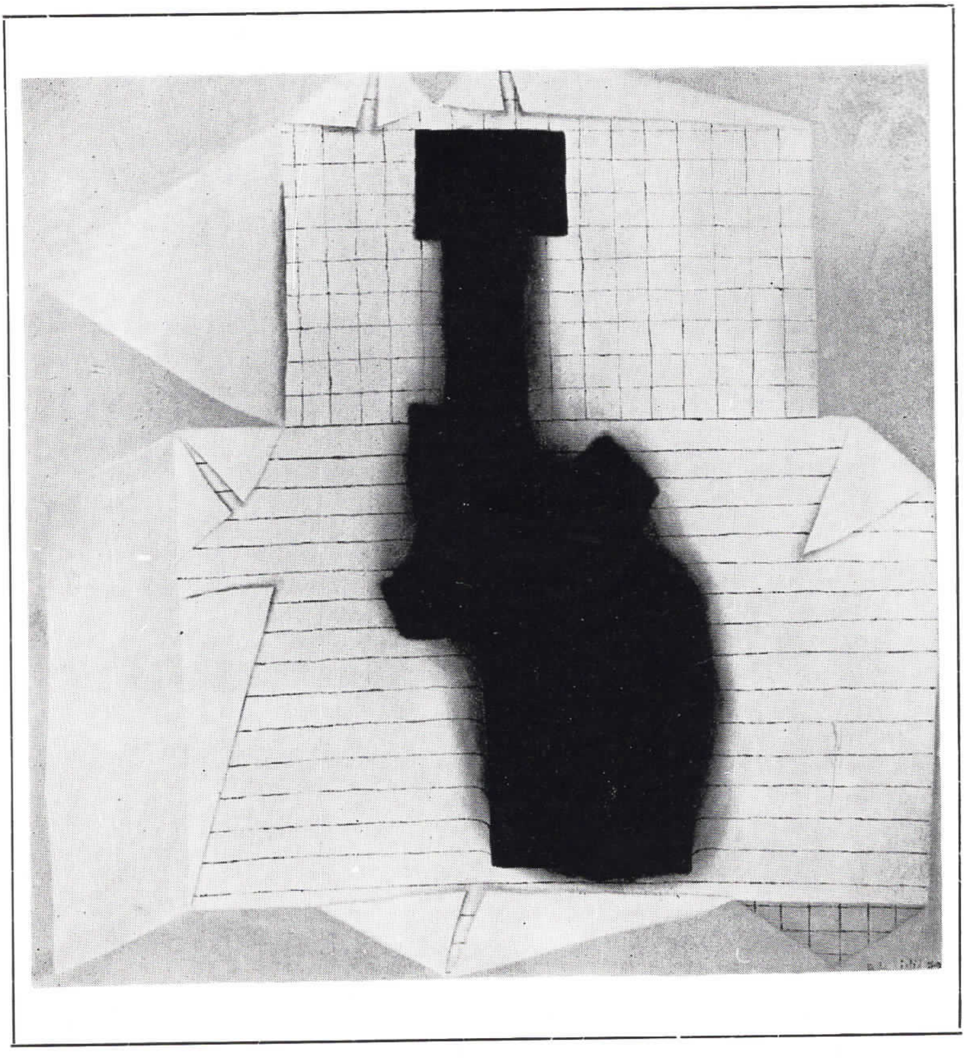

MUJEZINOVIQ ISMAR

Adresa: Rr. »Lenjnit« 14b, Sarajevë
Lindi në Osjek me 1942.
E kreu Akademin e arteve figurative në Zagreb dhe Mjeshtrinë punonjës Krste Hegedushiqit.
Ekspozon prej vitit 1966.
Merret me pikturë.
35.
PRITJA ROMANTIKE, 1979, yndyrë, 200×220 cm
36.
DITA KUR I KAN NDA ZOGJËT, 1980. yndyrë, 120×440 cm

MUJEZINOVIĆ ISMAR

Adresa: Sarajevo, Lenjinova 14b
Rođen u Osijeku 1942. godine.
Završio Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu i Majstorsku radionicu Krste Hegedušića.
Izlaže od 1966.
Bavi se slikarstvom.
35.
ROMANTIČNO IŠČEKIVANJE, 1970. ulje, 200×220 cm
ROMANTIČNO IŠČEKIVANJE, 1979. ulje, 200×220 cm
36.
DAN KADA SU DIJELILI PILIĆE, 1980. ulje, 120×440 cm

MUSIQ SEAD

Adresa: Sarajevo, Lenjinova 58
Rođen 1943. u Brčkom.
Završio Akademiju likovnih umjetnosti i postdiplomski studij u Beogradu.
Izlaže od 1970. godine.
Bavi se slikarstvom.

37.
U STRANI, 1980. ulje na platnu, 100×130 cm

MUSIĆ SEAD

Adresa: Rr. »Leninit« 58, Sarajevë
Lindi më 1943 në Brçko.
Akademin e arteve f'kurative dhe studimet posdiplomike i kreu në Beograd.
Ekspozon prej vitit 1970.
Merret me pikturë.

37.
NË ANË, 1980. yndyra në pelhurë, 100×130 cm

NUMANKADIQ EDIN

Adresa: Rr. »Braqe Ribara« 45, Sarajevë
Lindi më 1948 në Sarajevë.
E kreu Akademin pedagogjike në Sarajevë.
Ekspozon prej vitit 1960.
Merret me pikturë.

38.
»NGJYRA, HAPSIRA, KOHA I«, 1979. akril, 100×70 cm

39.
»NGJYRA, HAPSIRA, KOHA II«, 1979. akril, 100×70 cm

NUMANKADIĆ EDIN

Adresa: Sarajevo, Braće Ribara 45
Rođen 1948. u Sarajevu.
Završio Pedagošku akademiju u Sarajevu.
Izlaže od 1969.
Bavi se slikarstvom.

38.
»BOJA, PROSTOR, VRIJEME I«, 1979. akril, 100×70 cm

39.
»BOJA, PROSTOR, VRIJEME II«, 1979. akril, 100×70 cm

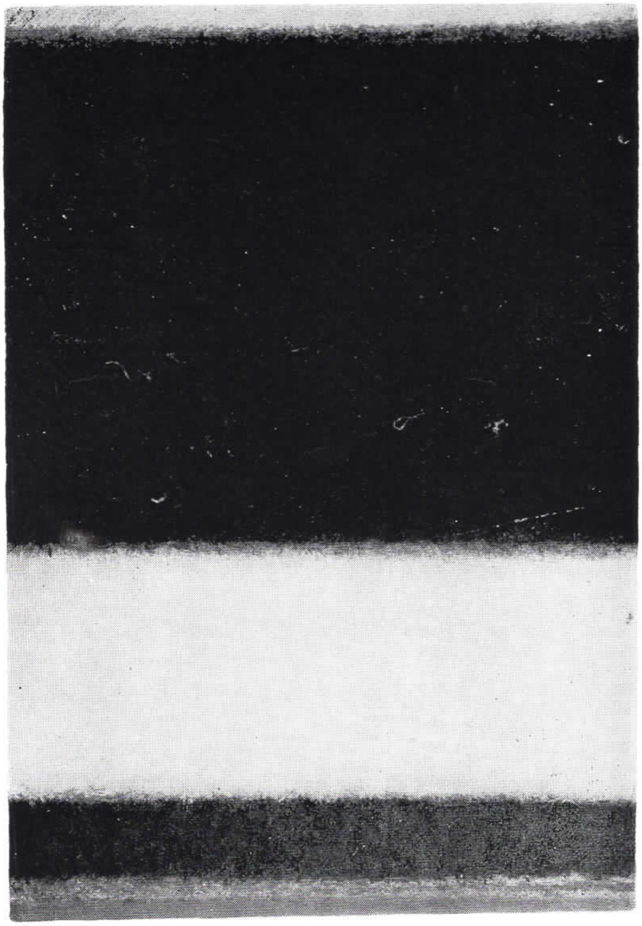

NJIRIQ NIKOLA

Adresa: Rr. »Drage Palavestre« 9/a, Mostar
Lindi më 1921 në Ljupçë të Dubrovnikut.
E kreu Akademin e arteve figurative në Zagreb.
Ekspozon prje vitit 1953.
Merret me modelim.

40.
KOEKZISTENCA, 1973. dru, 45×84×72 cm

41.
SHENJA VI, 1977. dru, 110×50×50 cm

NJIRIĆ NIKOLA

Adresa: Mostar, Drage Palavestre 9/I
Adresa: Mostar, Drage Palavestre 9/a
Rođen 1921. u Ljupču kod Dubrovnika.
Završio Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu.
Izlaže od 1953.
Bavi se kiparstvom.

40.
KOEGZISTENCIJA, 1973. drvo, 45×84×72 cm

41.
ZNAK VI, 1977. drvo, 110×50×50 cm

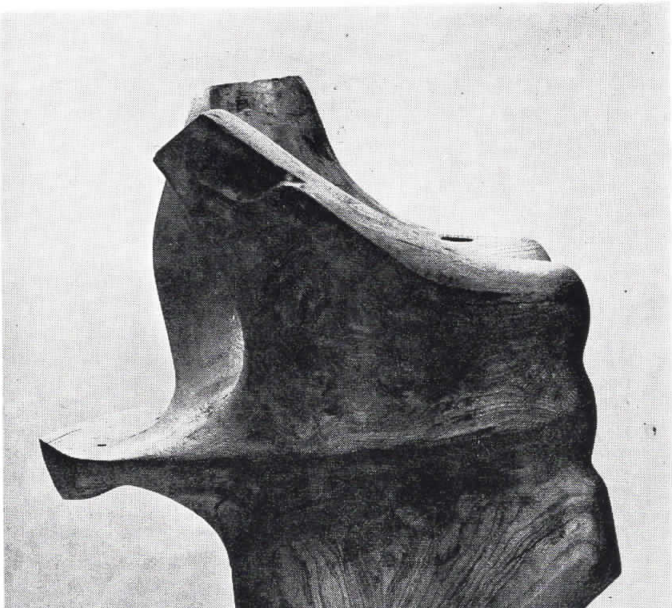

OBRALIQ SALIM

Adresa: Rr. »M. Gjude« 10, Sarajevë
Lindi me 1945 në Maglaj.
Akademin e arteve figurative dhe studimet posdiplomike për pikturë kryeu në Beograd.
Ekspozon prej vitit 1970.
Merret me pikturë.

42.
VEGLAT E BABAJT I, 1980. yndyrë në pelhurë, 100×80 cm

43.
VEGLAT E BABAJT II, 1980. yndyrë në pelhurë, 100×80 cm

44.
KARRIKA V, 1980. yndyrë në pelurë, 100×100 cm

OBRALIĆ SALIM

Adresa: Sarajevo, M. Đuđe 10
Rođen 1945. u Maglaju.
Akademiju likovnih umjetnosti i postdiplomski studij slikarstva završio u Beogradu.
Izlaže od 1970. godine.
Bavi se slikarstvom.

42.
OČEV ALAT I, 1980. ulje na platnu, 100×80 cm

43.
OČEV ALAT II, 1980. ulje na platnu, 100×80 cm

44.
STOLICA V, 1980. ulje na platnu, 100×100 cm

PASHIQ NUSRET

Adresa: Rr. »Svrze Hamida« 14, Sarajevë
Lindi me 1951 në Sarajevë
E kreu Akademin e arteve figurative në Sarajevë.
Ekspozon prej 1973.
Merret me pikturë.

45.
PËRGJIMI I KOHËS II, 1979. yndyrë, 180×130 cm

PAŠIĆ NUSRET

Adresa: Sarajevo, Svrze Hamida 14
Rođen 1951. u Sarajevu.
Završio Akademiju likovnih umjetnosti u Sarajevu.
Izlaže od 1973.
Bavi se slikarstvom.

45.
OSLUŠKIVANJE VREMENA II, 1979. ulje, 180×130 cm

PERÇINLIQ LJUBOMIR

Adresa: Rr. »Zeniqki Odred« 5, Zenicë
Lindi më 1939 në Zenicë.
E kreu akademin e arteve në Beograd.
Ekspozon prej vitit 1965.
Merret me pikturë.
46.
FOTOGRAFIA D III, 1979. yndyrë në pelhurë, 114×85 cm
47.
FOTOGRAFIA E I, 1979. yndyrë në pelhurë, 160×130 cm
48.
FOTOGRAFIA E II, 1979. yndyrë në pelhurë, 160×130 cm

PERČINLIĆ LJUBOMIR

Adresa: Zenica, Zeničkih odreda 5
Rođen 1939. u Zenici.
Završio Akademiju likovnih umjetnosti u Beogradu.
Izlaže od 1965.
Bavi se slikarstvom.
46.
SLIKA D III, 1979. ulje na paltnu, 114×85 cm
47.
SLIKA E I, 1979. ulje na platnu, 160×130 cm
48.
SLIKA E II, 1979. ulje na platnu, 160×130 cm

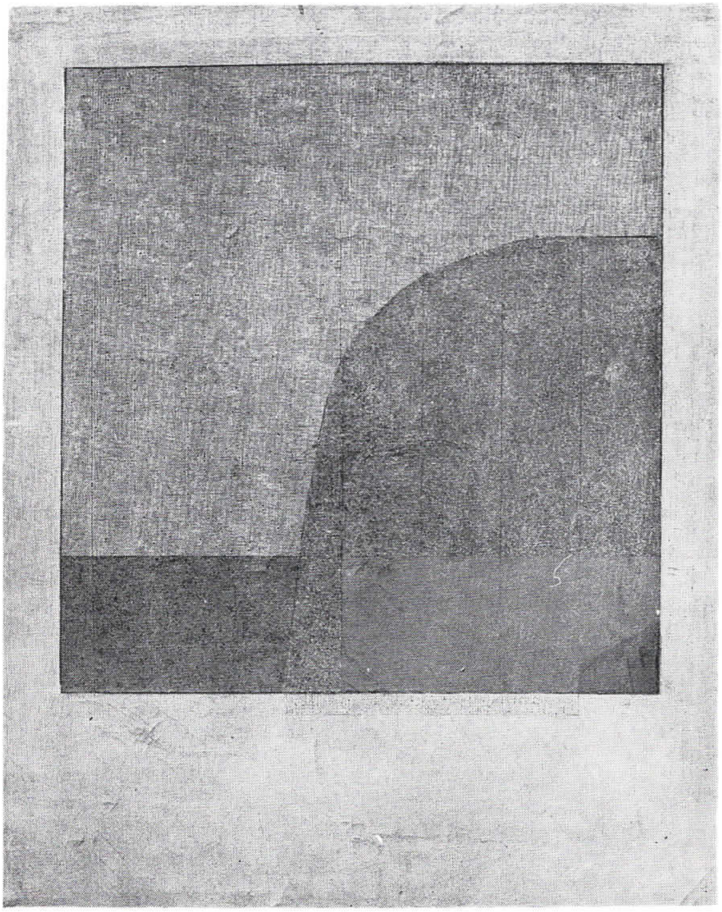

POZNANOVIQ VLADIMIR

Adresa: Rr. »Moshe Piada« 32, Sarajevë
Lindi me 1951 në Sarajevë.
E kreu Akademin e arteve figurative në Beograd.
Ekspozon prej vitit 1978.
Merret me pikturë, vizatime dhe me grafikë.

49.
QARKULLIMI XIV, 1979. teknika e kombinueme, 194×135 cm

50.
NË KOKË, 1977-78. teknika e kombinueme, 140×100 cm

POZNANOVIĆ VLADIMIR

Adresa: Sarajevo, Moše Pijade 32
Rođen 1951. u Sarajevu.
Akademiju likovnih umjetnosti završio u Beogradu.
Izlaže od 1978. godine.
Bavi se slikarstvom, crtežom i grafikom.

49.
KRETANJE XIV, 1979. kombinovana tehnika, 194×135 cm

50.
N. GLAVE, 1977-78. kombinovana tehnika, 140×100 cm

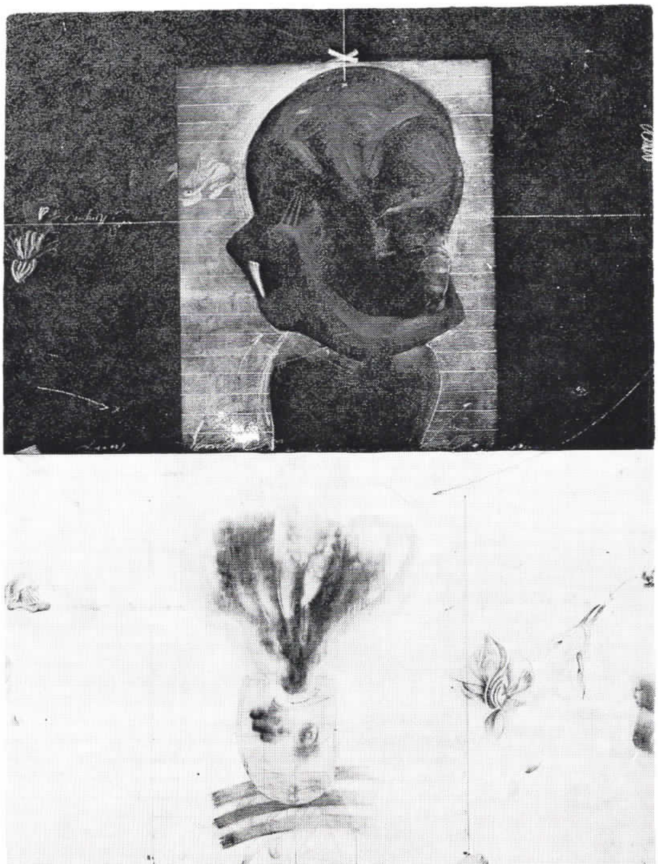

POZHAR ZVONIMIR

Adresa: Rr. »Leninit« 127b, Sarajevë
Lindi me 1934 në Sarajevë.
Kreu shkollën për aplikimin e arteve.
Ekspozon prej vitit 1959.
Merret me pikturë.

51.
OBJEKTET NË PEJSAZHË, 1979 teknika e kombinuar, 100×70 cm

POŽAR ZVONIMIR

Adresa: Sarajevo, Lenjinova 127b
Rođen 1934. u Sarajevu.
Završio ëkolu za primjenjenu umjetnost.
Izlaže od 1959. godine.
Bavi se slikarstvom.

51.
PREDMETI U PEJSAŽU, 1979. kombinovana tehnika, 100×70 cm

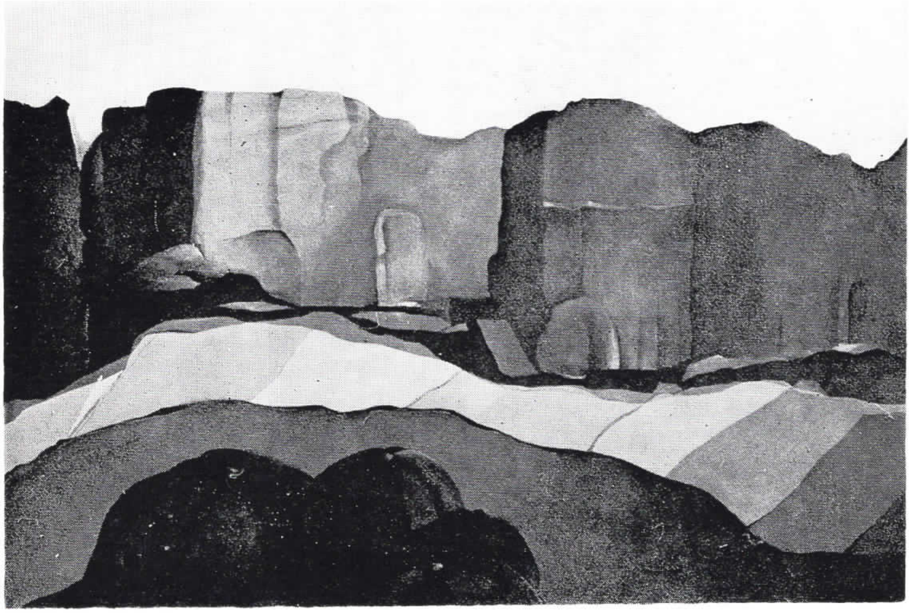

SKOPLJAK MUSTAFA

Adresa: Rr. »29. Nentori«, Kotor Varosh
Lindi me 1947 në Kotor Varosh.
E kreu Akademin e arteve figurative ne Sarajevë.
Ekspozon prej vitit 1969.
Merret me gdhendje (modelim).

52.
FORMA I, 1979. teknika e kombinuar, 20×70 cm

53.
FORMA II, 1979. teknika e kombinuar, 20×110 cm

SKOPLJAK MUSTAFA

Adresa: Kotor Varoš, 29. novembra
Rođen 1947. u Kotor Varoši.
Akademiju likovnih umjetnosti završio u Sarajevu.
Izlaže od 1969. godine.
Bavi se vajarstvom.

52.
OBLIK I, 1979. kombinovana tehnika, 20×70 cm

53.
OBLIK II, 1979. kombinovana tehnika, 20×110 cm

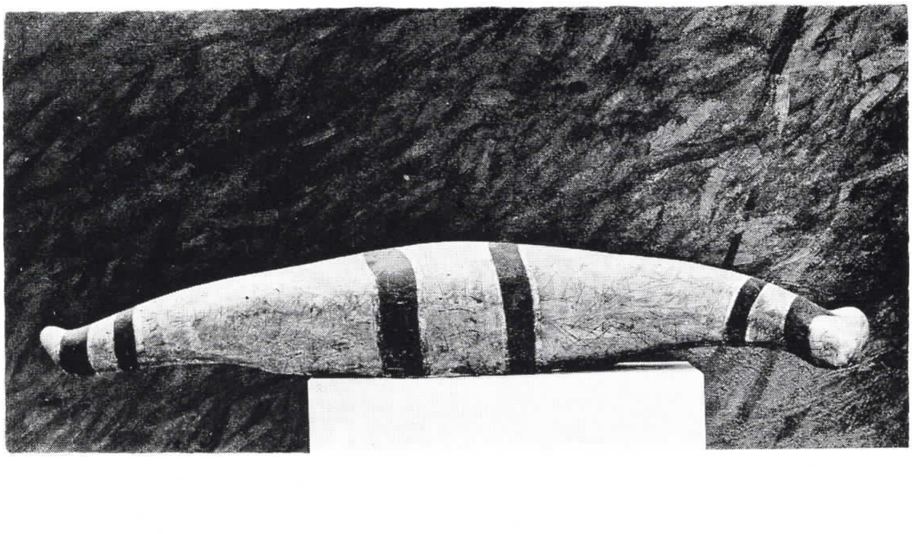

SOLDO MLADEN

Adresa: Rr. Matije Gubeci« 56, Mostar
Lindi me 1927 në Mostar.
Diplomoi në Historinë e arteve në Zagreb.
Ekspozon prej vitit 1952.
Merret me pikturë.

54.
NGA CIKLI: »SHKRIMET NGA GURI« I, 1979. yndyrë, 145×152 cm

55.
NGA CIKLIT: »SHKRIMET NGA GURI« II, 1979. yndyrë, 145×152 cm

SOLDO MLADEN

Adresa: Mostar, Matije Gupca 56
Rođen 1927. u Mostaru.
Diplomirao Istoriju umjetnosti u Zagrebu.
Izlaže od 1952. godine.
Bavi se slikarstvom.

54.
IZ CIKLUSA: »ZAPISI SA KAMENA I«, 1979. ulje, 145×152 cm

55.
IZ CIKLUSA: »ZAPISI SA KAMENA II«, 1979. ulje, 145×152 cm

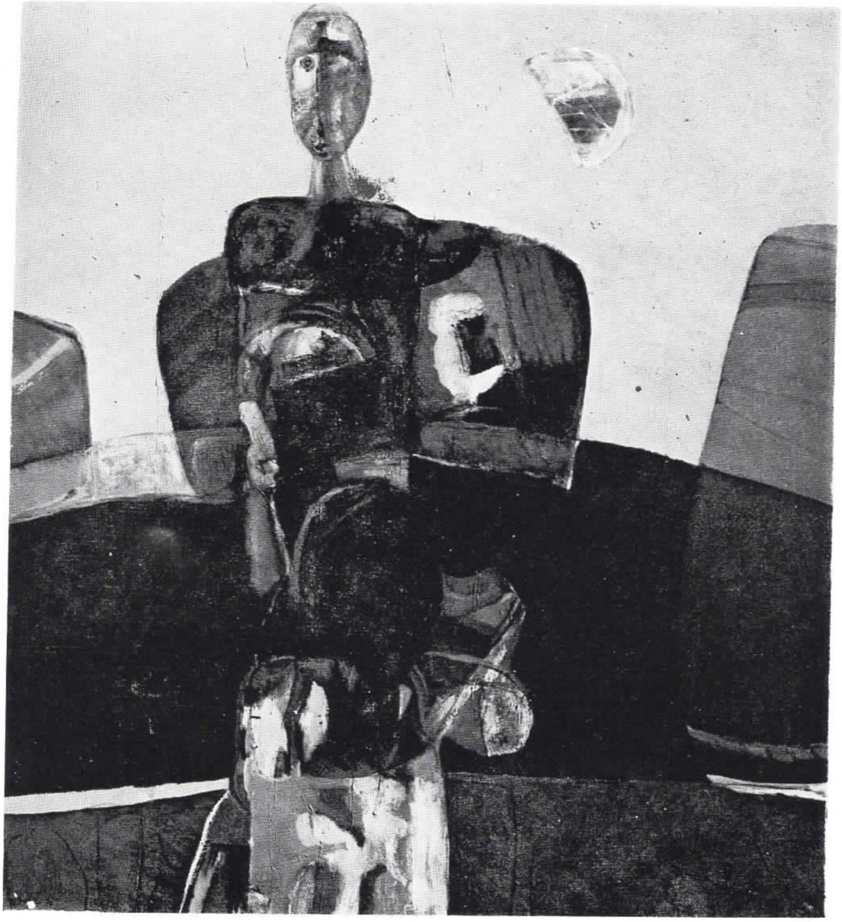

TADIQ RADOSLAV

Adresa: Rr. »Ahmeda Fetahagiqa« 12, Sarajevë
Lindi me 1946 në Sarajevë.
E kreu Akademin e arteve figurative në Sarajevë.
Ekspozon prej vit't 1976.
Merret me pikturë.

56.
PA TITULL, 1979. yndyrë, 130×190 cm

57.
PA TITULL, 1979. akril, 130×190 cm

TADIĆ RADOSLAV

Adresa: Sarajevo, Ahmeda Fetahagića 12
Rođen 1946. u Sarajevu.
Završ'o Akademiju likovnih umjetnosti u Sarajevu i postdiplomski studij u Ljubljani.
Izlaže od 1976. godine.
Bavi se slikarstvom.

56.
BEZ NAZIVA, 1979. akril, 130×190 cm

57.
CRVENT SLIKA, 1979. ulje, 130×190 cm

UNKOVIQ MILIVOJE

Adresa: Rr. »Muhamed Xhude« 20, Sarajevë
Lindi me 1944 në Nevesinjë.
Kreu Akademin e arteve aplikuara në Beograd.
Ekspozon prej vitit 1971.
Merret me pikturë.

58.
BREGU I, 1979. yndyrë, 160×175 cm

59.
BREGU II, 1979. yndyrë, 160×175 cm

MILIVOJE UNKOVIĆ

Adresa: Sarajevo, Muhameda Džuđe 20
Rođen 1944. godine u Nevesinju.
Završio Akademiju likovne umjetnosti i postdiplomski studij u Beogradu.
Izlaže od 1971.
Bavi se slikarstvom.

58.
OBALA I, 1979. ulje, 160×175 cm

59.
OBALA II, 1979. ulje, 160×175 cm

ZAIMOVIQ MEHMED

Adresa: Rr. »K. Tomislavit« 16, Sarajevë
Lindi me 1938 në Tuzel.
E kreu shkollen e Arteve të aplikuara në Sarajevë.
Ekspozon prej vitit 1961.
Merret me pikturë dhe grafikë.

60.
MENGJEZI I ASIMILUAR, 1978. yndyrë në pelhurë, 115×115 cm

61.
KUJTIM HAPSINOR, 1978. yndyrë në pelhurz, 115×115 cm
Rođen 1938. u Tuzli.

ZAIMOVIĆ MEHMED

Adresa: Sarajevo, K. Tomislava 16
Završio Školu primjenjenih umjetnosti u Sarajevu.
Izlaže od 1961. godine.

60.
ASIMILACIJA JUTRA, 1978. ulje na platnu, 115×115 cm

61.
USPOMENA PROSTORA, 1978. ulje na platnu, 115×115 cm

WALDEGG PETAR

Adresa: Rr. »Livanjës« 13, Sarajevë
Lindi me 1950 në Travnik.
Akademin e arteve figurative e kryeu në Sarajevë dhe studimet posdiklomike për grafikë i kreu në Lublanë.
Ekspozon prej vitit 1972.
Merret me grafikë.

62.
A. D. XI, 1979. shkrim në baker-akvatinta, 1005×705 mm

63.
A. P. XII, 1979. shkrim në baker-akvatinta, 1005×705 mm

WELDEGG PETAR

Adresa: Livanjska 13, Sarajevo
Rođen 1950. u Travniku.
Akademiju likovnih umjetnosti završio u Sarajevb i postdiplomski studij grafike u Ljubljani.
Izlaže od 1972. godine.
Bavi se grafikom.

62.
A. D. XI, 1979. bakropis-akvatinta, 1005×705 mm

63.
A. P. XII, 1979. bakropis-akvatinta, 1005×705 mm

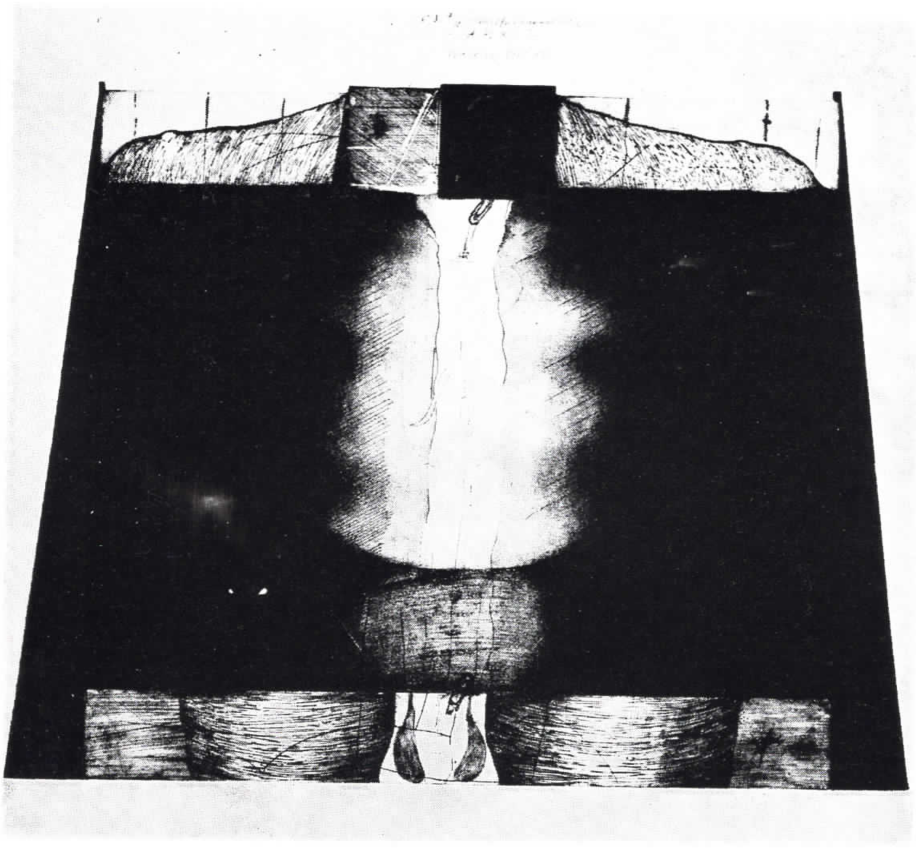

IZDAVAČ: UDRUŽENJE LIKOVNIH UMJETNIKA BiH
KULTURNO PROSVJETNA ZAJEDNICA BiH

GRAFIČKA OPREMA

KATALOG: MIODRAG BRADONJIĆ

FOTOGRAFIJE: GOJKO SIKIMIĆ

ŠTAMPA: NIŠRO »OSLOBOĐENJE«

ZA ŠTAMPARIJU: GRAF. INŽ. PETAR SKERT

TIRAŽ: 500 KOMADA